

Söndagen före Domssöndagen

Predikan på distans 2021-11-14.

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige

Vaksamhet

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för att du har lovat oss att Din Son, Jesus Kristus, snart skall komma tillbaka till den stora domen. Vi ber dig att vi genom din helige Ande och ordet varje dag skall vara vaksamma så att vi inte lockas bort från tron utan är beredda att möta dig när du kommer och så få gå in i den eviga glädjen. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Matt. 25:1-13 Visa och oförståndiga jungfrur.

Vid den tiden sade Jesus till sina lärjungar: 1 Då ska himmelriket bli som när tio jungfrur tog sina lampor och gick ut för att möta brudgummen. 2 Fem av dem var oförståndiga och fem var kloka. 3 De oförståndiga tog sina lampor men tog inte med sig någon olja, 4 medan de kloka tog olja i kärlen tillsammans med sina lampor. 5 När brudgummen dröjde blev de alla dåsiga och somnade.

6 Vid midnatt hördes ett rop: Brudgummen är här! Gå ut och möt honom! 7 Då vaknade alla jungfrurna och gjorde i ordning sina lampor. 8 De oförståndiga sade till de kloka: Ge oss av er olja, våra lampor slocknar! 9 De kloka svarade: Den skulle inte räcka både till oss och till er. Gå i stället till dem som säljer och köp.

10 Men när de hade gått i väg för att köpa kom brudgummen, och de som var redo gick med honom in till bröllopfesten. Och dörren stängdes. 11 Till slut kom de andra jungfrurna tillbaka och sade: Herre, Herre, öppna för oss! 12 Men han svarade: Jag säger er sanningen: Jag känner er inte. 13 Håll er därför vakna, för ni vet inte vilken dag eller timme han kommer.

Kyrkoåret närmar sig nu sitt slut och vi står inför de allvarliga texterna om Jesu återkomst och den yttersta domen. Denna söndag har som ämne ”vaksamhet”.

Herren vill att vi skall vara vaksamma. Han lär oss detta genom en liknelse:

Då ska himmelriket bli som när tio jungfrur tog sina lampor och gick ut för att möta brudgummen (v 1).

Jungfrurna är en bild av alla som till det yttre är kristna. Men somliga är förståndiga, andra oförståndiga. Det betyder att det i den yttre kyrkan finns både sanna kristna och sådana som saknar tron i sina hjärtan.

I texten står det om jungfrurna att ”*de alla blev dåsiga och somnade*”. Detta är en allvarlig varning till alla kristna. Jungfrurna är bilden av alla kristna som tillhör den yttre kyrkan och samlas kring ordet och sakramenten. Men några var oförståndiga och tog inte olja i sina lampor. Det syftar på sådana som visserligen håller sig till Guds ord och de rätta sakramenten och därför har namn om sig att vara rena jungfrur. Men de saknar det viktigaste av allt, oljan. Den är nödvändig för att kunna tända ljuset i lampan och möta brudgummen, Kristus, när han kommer. Oljan är alltså en bild av tron. Utan tro kan inte någon vara en sann kristen. Utan tro är man en hycklare, en som har namn om sig att vara en kristen, men som i sitt hjärta ändå saknar tro. När så brudgummen kommer får dessa inte vara med vid det stora bröllopet, som syftar på den eviga saligheten i himlen hos Gud. Men

de jungfrur som hade olja i lamporna får gå med Kristus in i brölloppsalen. De får evigt liv och salighet för evigt.

Vi skall här lägga märke till att både de kloka och de oförståndiga jungfrurna tillsammans väntar på brudgummen. Man kan inte märka någon skillnad mellan dem. De har alla varsin lampa. De har gjort i ordning sina lampor, står det. Det betyder att de läser Guds ord, samlas till gudstjänst och tar emot sakramenten. De är måna om att hålla sig till Guds rena och klara ord och vill undvika all villolära. De lyssnar på präster som predikar ordet rent och klart och har i regel en god kristen kunskap. De är döpta och har fått katekesundervisning. De tar emot avlösningen i bikten och går ofta till nattvarden. De ber sina böner och har husandakt med familjen. Så är det i en rätt kyrka. Vi talar här inte om de många sekterna som förvanskar Guds ord och lär falska läror. Där kan det visserligen också finnas sanna kristna, men de befinner sig på fel plats. Om de upptäcker att deras präst lär falskt vill de inte längre lyssna på honom. Så söker sig sanna kristna alltid till de präster som förkunnar ordet rent och klart och undviker de falska profeterna.

Men inför Kristi återkomst somnar de in. Det betyder att även sanna kristna löper stor risk att avfalla. De börjar kanske slarva med sin bibelläsning och är inte längre lika ivriga i att besöka kyrkans gudstjänster. De tar det inte längre så noga med synden och börjar kompromissa med läran och besöker också falska lärare och finner sig till rätta i deras församlingar. De följer hellre andra människors uppfattningar och det egna förnuftet än Guds ord. Så somnar både de kloka och de oförståndiga in. Men deras sömn är ändå olika. De förståndiga har synd och brist, men de har ändå kvar tron i sina hjärtan. De ber om förlåtelse när Anden talar till dem och bestraffar deras synd. De tar emot trösten av evangelium och har kvar hjärtats tro och bön. Men de oförståndiga har helt lämnat sin tro. De lever inte längre i sitt dop. De har inte någon sann kärlek till Frälsaren. Deras böner är inga sanna böner utan endast tomma ord.

Så ljuder ropet: Brudgummen kommer! Enligt sederna på Jesu tid gick jungfrurna ut för att möta brudgummen och fick sedan följa med honom och hans följe in till bruden i brölloppsalen. Detta är bilden av att Kristus kommer tillbaka till jorden, som han har lovat. Men han kommer då inte för att upprätta något jordiskt lyckorike eller något tusenårsrike, som många sekter menar. Nej, han kommer för att sätta sig på sin tron och döma alla människor och sedan tillsammans med de trogna gå in i den himmelska glädjen för evigt. Där får de sanna kristna från alla tider lova och prisas Herren tillsammans med alla änglar i den himmelska världen. Men de otrogna måste gå bort till evig dom och förtappelse i helvetet tillsammans med djävulen och hans änglar. Så lär Skriften tydligt och klart.

I vår text står det:

Vid midnatt hördes ett rop: Brudgummen är här! Gå ut och möt honom! Då vaknade alla jungfrurna och gjorde i ordning sina lampor. (v 6-7)

Det är väktarnas rop som ljuder. Det är de trogna prästerna som ropar ut varningens ord inför Kristi återkomst. De vet att brudgummen är på väg, men han har ännu inte kommit. Inför detta allvarliga rop vaknar alla jungfrurna till och börjar göra i ordning sina lampor. De förståndiga kollar att de har olja, men de oförståndiga blir då mycket oroliga. De märker nu att oljan fattas. De hade glömt det viktigaste av allt. Det står:

De oförståndiga sade till de kloka: Ge oss av er olja, våra lampor slocknar! (v 8)

De oförståndiga har inte förstått hur viktig trons olja är. De har trott att man kan vara kristen utan att verkligen vara född på nytt, utan att av hjärtat förtrösta på Kristus. Detta är hycklarnas självbedrägeri. De menar sig vara rätta kristna, men inför lagens och domens allvar förstår de att deras lampor saknar olja, d.v.s. att de själva saknar tron. Nu vill de försöka få denna olja av de andra kristna. Men det går inte. Ingen kan bli hjälpt av någon annans tro. En människa måste själv personligen bli född på nytt för att kunna komma in i Guds rike. Därför säger de förståndiga:

Oljan skulle inte räcka både till oss och till er. Gå i stället till dem som säljer och köp (v 9).

Bilden syftar på att varje kristen måste hämta oljan där den finns. Det är naturligtvis inte fråga om att tron skulle kunna köpas. Tron är en fri gåva som endast Herren kan ge genom ordet. Men bilden syftar på att de oförståndiga jungfrurna själva måste hämta oljan på det enda ställe där den verkligen finns. Därför måste de oförståndiga själva gå till affären för att köpa olja. Den sanna trons olja kan däremot inte köpas för pengar. Våra egna gärningar kan inte göra så att vi får trons olja. Den sanna tron köps utan pengar, ty Kristus har själv redan betalat priset för den. Om detta heter det hos profeten Jesaja:

Ni som inte har pengar, kom och köp säd och ät! Ja, kom och köp säd utan pengar och vin och mjölk för ingenting (Jes. 55:1).

Och Jesaja fortsätter:

Vänd ert öra hit och kom till mig! Hör, så får er själ leva! Jag vill sluta ett evigt förbund med er, den trofasta nåd som jag lovade David (v. 3).

Detta är evangelium om att **Jesus Kristus har dött för hela världens synd** och så betalat priset med sitt eget oskyldiga blod. Därför utlovar han syndernas förlåtelse gratis och för intet. Det enda som behövs är att vi hör ordet och så med Guds nåd tar emot förlåtelsen, som Gud säger genom Jesaja: *Hör, så får er själ leva!*

Så länge detta evangelium ljuder är det inte för sent för någon att komma till tro. I Hebreerbrevet står det:

Därför säger den helige Ande: I dag, om ni hör hans röst, förhärda inte era hjärtan (Hebr. 3:7).

I sin stora kärlek vill Herren, att också hycklare skall vakna upp och bli omvända, även om det så sker i dödsstunden eller strax innan Jesu återkomst. Även om en människa har slösat bort hela sitt liv i otro, är det inte för sent att vända sig till Herren inför döden. Så gjorde den botfärdig rövaren på korset. Han bekände att Jesus var den rättfärdige, som inte hade någon synd, men som led för vår skull. Därför sade han till den andre rövaren:

Oss vederfares detta med all rätt, ty vi lider vad våra gärningar är värda, men denne man har intet ont gjort. (Luk. 23:41, äldre övers.).

Rövaren hade förstått att vi på grund av synden är skyldiga att straffas av Gud, men att Jesus är oskyldig. Därför vände han sig till Jesus med sin bön och sade till honom:

"Jesus, tänk på mig när du kommer till ditt rike." Jesus svarade: "Jag säger dig sanningen: I dag ska du vara med mig i paradiset" (v. 42f).

Tyvärr har det varit vanligt inom vissa kristna riktningar, särskilt pietismen, att man lärde att en människa bara kan bli omvänd under en viss tid i sitt liv. Sedan är det för alltid för sent. Men detta är en obiblisk lära. Bibeln inskräper om och om igen att Guds nåd står öppen för varje syndare som omvänder sig och flyr till Kristus som sin Frälsare. Så länge vi lever vill Gud att vi skall ta emot hans nåd och förlåtelse.

Men det kommer för alla en tidpunkt då det detta verkligen är för sent. När döden kommer finns inte längre någon möjlighet till omvändelse för den ogudaktiga människan. Han eller hon måste då dö i sin synd och sedan uppstå till evig förtappelse. Detta är en lära man inte vill höra talas om idag. Men när denna lära förtigs somnar verkligen människorna in i falsk säkerhet. Därför hör det till varje rätt lärares plikt att allvarligt varna för förtappelsen. Kristus kommer snart tillbaka till domen, och då är nådatiden för hela mänskligheten slut. De trogna får då ingå i härligheten, men de ogudaktiga måste liksom de oförståndiga jungfrurna stanna utanför och får inte komma in till bröllopet. Må Herren bevara oss alla för att vara som dessa oförståndiga jungfrur.

Vår text säger:

Men när de hade gått i väg för att köpa kom brudgummen, och de som var redo gick med honom in till bröllopfesten. Och dörren stängdes (v 10).

Nu är tiden ute. Nu är det för sent för de oförståndiga. Det står:

Till slut kom de andra jungfrurna tillbaka och sade: Herre, Herre, öppna för oss! 12 Men han svarade: Jag säger er sanningen: Jag känner er inte (v 11).

Jesus känner inte dem som saknar oljan, d.v.s de människor som inte blivit omvända och födda på nytt och som saknar en levande tro i sina hjärtan. Det betyder att han inte känner igen dem som lärjungar och kristna. De tillhör Satans rike och inte Kristi sanna kyrka även om de till det yttre har levt mitt ibland sanna kristna. När nådatiden så är ute kommer inga dörrar mer att öppnas.

Så säger Herren till sist i vår text:

Håll er därför vakna, för ni vet inte vilken dag eller timme han kommer (v 13).

Tecknen för Jesu återkomst finns redan där. Antikrist har blivit avslöjad, vilket skedde genom att påvedömet och dess falska läror avslöjades genom reformationen. Men i den yttersta tiden skall lögnen och de falska lärorna öka hela tiden. Bibeln talar också om naturkatastrofer som skall varna oss inför domens dag. Vi ser hur jordbävningar och andra olyckor, miljöförstöring m.m. ökar hela tiden. Inför allt detta skall vi ropa till Herren och be honom om att vi skall få nåd att bevara trons olja i våra hjärtan och bli uppfyllda med hans kärlek, frid, hopp och tålmod. Det kommer många svåra prövningar inför domens dag, ja även många förföljelser riktade mot de kristna. Men när Kristi återkomst är nära lever ändå människorna som vanligt på jorden. Mitt i det dagliga livet skall så ropet höras över hela jorden: *Brudgummen kommer!* Jesus kommer tillbaka. Då kommer hela jordens befolkning att se honom när han kommer på himmelens skyar. Då, plötsligt är det ute med hela den gamla världen. Då kommer domen och sedan det Bibeln kallar ”nya himlar och en ny jord”. Detta är en bild av den himmelska saligheten som är så underbar att den bara kan beskrivs i bilder som t.ex. en stad med gator av guld... Men det är en reell himmelsk verklighet som Gud har berett åt alla dem som tror. Låt oss därför vaka och vara beredda att ta emot honom i tro när han kommer.

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. *Amen.*

Pålysning:

Den första advent (28 november) kommer Simon Rydh att konfirmeras i Stockholm i samband med högmässan kl 10.30. Plats: Himlabacken 1, Solna. T-bana Bergshamra. Alla besökare är välkomna!